

پیشگفتار

امروزه جهان با چالش‌های پایداری متعددی روبرو است و یکی از چالش‌های اصلی، تغییرات آب‌وهوایی هست که ناشی از انتشار گازهای گلخانه‌ای مانند دی‌اکسید کربن و متان در جو است. این گازها، گرما را به دام انداخته، سبب افزایش دمای زمین و در نتیجه، منجر به طیفی از اثرات منفی مانند بلایای طبیعی، کاهش تنوع زیستی و بالا آمدن سطح دریاها می‌شوند. چالش مهم دیگری که امروزه با آن روبرو هستیم، کاهش مقادیر منابع طبیعی مانند آب، جنگل‌ها و مواد معدنی است؛ امری که می‌تواند منجر به تخریب محیط‌زیست و از بین رفتن زیستگاه برای بسیاری از گونه‌ها و همچنین مناقشات دسترسی به این منابع محدود شود.

افزون بر این، با انباشته شدن پسماندهای پلاستیکی در محیط‌زیست و اقیانوس‌ها، مشکل روبه‌رشد «آلودگی پلاستیکی» مطرح می‌شود، امری که می‌تواند به حیات وحش آسیب برساند و اثرات منفی بر سلامت انسان داشته باشد. شوربختانه، فقر بعنوان چالشی اصلی در زمینه پایداری است؛ زیرا می‌تواند منجر به دسترسی ناکافی به آب شرب، مراقبت‌های بهداشتی، آموزش و سایر نیازهای اساسی شود. این اثرات ثانویه در واقع تمایل به تداوم چرخه فقر دارند و مانع از تلاش برای رسیدگی به سایر مسائل پایداری می‌شوند.

امنیت غذایی یکی دیگر از نگرانی‌های جدی است؛ زیرا انتظار می‌رود جمعیت جهان در دهه‌های آینده به رشد خود ادامه دهد. حصول اطمینان از اینکه غذای کافی برای همه وجود دارد به شیوه‌های کشاورزی پایدار و سامانه‌های توزیع کارآمد نیاز دارد.

سرانجام، کاهش تنوع زیستی یک چالش عمده برای پایداری محسوب می‌شود؛ زیرا این موضوع منجر به فروپاشی اکوسیستم‌ها شده و اثرات منفی بر رفاه انسان خواهد داشت. به منظور حفظ تعادل دنیای طبیعی، حفظ تنوع زیستی ضروری است.

تمام مشکلات فوق، منشأ انسانی دارند و فقط انسان‌ها می‌توانند آن‌ها را حل و فصل کنند.

جنیفر تارپ، رئیس هیئت‌مدیره

مؤسسه مدیریت پروژه

فهرست مطالب

فصل ۱ پایداری و مدیریت پروژه ۱

- ۱-۱ تکامل مرکزیت مدیریت پروژه ۳
- ۲-۱ اهداف توسعه پایدار ۴
- ۳-۱ تخصص‌گرایی در مدیریت پروژه ۵

فصل ۲ مقدمه‌ای بر استاندارد P5 ۷

- ۱-۲ هستی‌شناسی P5 ۹
- ۲-۲ دسته‌ها، زیرمجموعه‌ها و مؤلفه‌های P5 ۱۰
- ۲-۲ دسته‌ها، زیرمجموعه‌ها و مؤلفه‌های P5 ۱۰
- ۴-۲ رویکردهای تأثیر P5 برای محصول ۱۱
 - ۱-۴-۲ طول عمر محصول ۱۲
 - ۲-۴-۲ خدمات محصول ۱۳
 - ۵-۲ رویکردهای تأثیر P5 برای فرایند ۱۴
 - ۱-۵-۲ بهره‌وری فرآیندهای پروژه ۱۵
 - ۲-۵-۲ اثربخشی فرآیندهای پروژه ۱۶
 - ۳-۵-۲ انصاف محوری در فرآیندهای پروژه ۱۶
- ۶-۲ زنجیره ارزش ۱۷
- ۷-۲ پروژه‌ها، طرح‌ها و پورتفولیو ۱۷
- ۸-۲ P5 و سایر استانداردهای بین‌المللی پایداری ۱۸

فصل ۳ تأثیرات مرتبط با انسان‌ها ۱۹

- ۱-۳ شیوه‌های کاری و کار شایسته ۲۱

- ۱-۱-۳ استخدام و نیروی انسانی ۲۱
- ۲-۱-۳ روابط نیروی کار- مدیر ۲۲
- ۳-۱-۳ بهداشت و ایمنی پروژه ۲۳
- ۴-۱-۳ آموزش و احراز صلاحیت ۳۴
- ۵-۱-۳ یادگیری سازمانی ۲۵
- ۶-۱-۳ فرصت برابر ۲۶
- ۷-۱-۳ توسعه شایستگی محلی/ بومی ۳۷
- ۸-۱-۳ تعادل کار - زندگی و سلامت روان ۲۸
- ۲-۳ جامعه و مشتریان ۲۹
- ۱-۲-۳ مشارکت جامعه ۲۹
- ۲-۲-۳ خط‌مشی عمومی و انطباق ۳۰
- ۳-۲-۳ حفاظت از مردم بومی و قبیله‌ای ۳۱
- ۴-۲-۳ سلامت و ایمنی مشتری ۳۲
- ۵-۲-۳ برچسب‌گذاری محصولات و خدمات ۳۳
- ۶-۲-۳ حریم خصوصی مشتری و حفاظت از داده‌ها ۳۴
- ۳-۳ حقوق بشر ۳۵
- ۱-۳-۳ تعرض و تبعیض ۳۵
- ۲-۳-۳ کار متناسب با سن ۳۶
- ۳-۳-۳ کار اجباری و غیرارادی ۳۷
- ۴-۳-۳ کرامت، تنوع، برابری و همه‌پذیری ۳۸
- ۴-۳ ملاحظات اخلاقی ۳۹
- ۱-۴-۳ روش‌ها و قراردادهای تدارکات پایدار ۴۰
- ۲-۴-۳ مبارزه با فساد ۴۱
- ۳-۴-۳ رقابت منصفانه ۴۲
- ۴-۴-۳ فناوری مسئولیت‌پذیر ۴۳
- ۵-۴-۳ سبزشویی ۴۴

فصل ۴ تأثیرات مرتبط با کره زمین ۴۷

- ۱-۴ حمل‌ونقل ۴۹
- ۱-۱-۴ تدارکات محلی ۴۹
- ۲-۱-۴ ارتباطات دیجیتال ۵۰
- ۳-۱-۴ سفر و ایاب و ذهاب ۵۱

- ۴-۱-۴ لجستیک ۵۱
- ۲-۴ انرژی ۵۲
- ۱-۲-۴ مصرف انرژی ۵۳
- ۲-۲-۴ انتشار گازهای گلخانه‌ای ۵۴
- ۳-۲-۴ استفاده مجدد از انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک ۵۴
- ۳-۴ زمین، هوا و آب ۵۵
- ۱-۳-۴ تنوع زیستی ۵۶
- ۲-۳-۴ کیفیت هوا و آب ۵۷
- ۳-۳-۴ مصرف آب ۵۸
- ۴-۳-۴ جابجایی آب ۵۹
- ۵-۳-۴ فرسایش و احیای خاک ۶۰
- ۶-۳-۴ آلودگی صوتی ۶۱
- ۴-۴ مصرف ۶۲
- ۱-۴-۴ بازیافت و استفاده مجدد ۶۳
- ۲-۴-۴ دفع دارایی ثابت ۶۳
- ۳-۴-۴ آلاینش و آلودگی ۶۴
- ۴-۴-۴ تولید پسماند ۶۵

فصل ۵ تأثیرات مرتبط با رفاه ۶۷

- ۱-۵ امکان‌سنجی پروژه ۶۹
- ۱-۱-۵ تحلیل کسب‌وکار ۶۹
- ۲-۱-۵ تحلیل امور مالی ۷۰
- ۳-۱-۵ بازده اجتماعی سرمایه‌گذاری ۷۲
- ۴-۱-۵ مدل‌سازی و شبیه‌سازی ۷۳
- ۲-۵ چابکی کسب‌وکار ۷۴
- ۱-۲-۵ انعطاف‌پذیری / قابلیت اختیاری ۷۴
- ۲-۲-۵ تاب‌آوری ۷۵
- ۳-۵ محرک بازار و اقتصاد ۷۶
- ۱-۳-۵ تأثیر اقتصادی محلی / بومی ۷۶
- ۲-۳-۵ مزایای غیرمستقیم ۷۷
- ۳-۳-۵ افشای راهبری زیست‌محیطی، اجتماعی و شرکتی و گزارش پایداری ۷۸

فصل ۶ افشای راهبری زیست‌محیطی، اجتماعی ۸۱

- ۱-۶ افشای راهبری زیست‌محیطی، اجتماعی و شرکتی (راهبری سه‌گانه) ۸۲
- ۲-۶ گزارش‌های پایداری ۸۲
- ۳-۶ اهمیت ۸۲
- ۴-۶ تفاوت میان افشای «راهبری زیست‌محیطی، اجتماعی و شرکتی» و «گزارش‌های پایداری» ۸۳
- ۵-۶ بهره‌گیری از P5 در افشای راهبری زیست‌محیطی، اجتماعی و شرکتی و گزارش پایداری ۸۴
- ۶-۶ نگاشت مؤلفه‌های P5 به استانداردهای گزارش دهی ۸۶

فصل ۷ سایر کاربردهای P5 ۸۹

- ۱-۷ تحلیل تأثیر مرتبط با P5 ۹۰
- ۱-۱-۷ ساختار P5IA ۹۰
- ۲-۱-۷ تخصیص آیت‌ها به مؤلفه‌ها ۹۱
- ۳-۱-۷ ساختار ۹۱
- ۲-۷ برنامه مدیریت پایداری ۹۱
- ۳-۷ گزارش وضعیت پروژه ۹۲
- ۴-۷ تکمیل پروژه ۹۲

پیوست‌ها ۹۳

- پیوست ۱ مطالعات تکمیلی ۹۴
- پیوست ۲ معیارهای تحلیل امکان‌سنجی ۹۷
- ۱-۲ مزایای مالی مستقیم ۹۷
- ۲-۲ نسبت سود به هزینه ۹۸
- ۳-۲ ارزش فعلی ۹۸
- ۴-۲ بازده سرمایه‌گذاری ۹۹
- ۵-۲ نرخ بازده داخلی ۹۹
- پیوست ۳ واژه‌نامه اصطلاحات کلیدی ۱۰۱
- پیوست ۴ نگاشت P5 به اهداف توسعه پایدار سازمان ملل متحد ۱۱۰